

**ZÁKON O ZADÁVÁNÍ
VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK
Problematika koncesí**

(134/2016 Sb.)

**Hana Romanová
Lenka Matochová**

Nové zadávací směrnice

- **pro koncese 2014/23/EU**
- pro veřejné zadavatele (klasická) 2014/24/EU
- pro veřejné zakázky v sektorové oblasti 2014/25/EU
- závazné pro všechny členské státy EU
- pokrývají nadlimitní režim
- harmonizace do 18.4.2016

Vývoj právní úpravy koncesí

- r. 2005 - tzv. diamantová novela zák. č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách
- r. 2006 – zák. č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení
- r. 2016 – zák. č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

=

zjednodušení celého procesu zadávání

Struktura zákona I

- obecná ustanovení (§ 1 – 32)
- ustanovení k zadávacím řízením (§ 33 – 51)
- podlimitní režim (§ 52 – 54)
- nadlimitní režim (§ 55 – 128)
- zjednodušený režim (§ 129)
- zvláštní postupy (§ 130 – 150)

Struktura zákona II

- sektorové veřejné zakázky (§ 151 – 173)
- koncese (§ 174 – 186)
- obrana nebo bezpečnost (§ 187 – 209)
- společná ustanovení (§ 210 – 223)
- informační systém (VVZ, SKD, SCD) (§ 224 – 232)
- dozorová část (§ 241 – 272)
- přechodná ustanovení (§ 273 – 278)
- účinnost (§ 279)

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Zadavatel

zrušen pojem

- dotovaný zadavatel
- sektorový zadavatel

Zadavatel (§ 4)

zadavatel

- veřejný zadavatel
- zadavatel, o kterém to stanoví zákon
(zadavatel veřejné zakázky)

Zadavatel

Zadavatel sektorové veřejné zakázky, tj. zadavatel veřejné zakázky při výkonu relevantní činnosti:

- **veřejný zadavatel**
- **jiná osoba** vykonávající relevantní činnost
 - na základě zvláštního nebo výhradního práva
 - přímý nebo nepřímý dominantní vliv veřejného zadavatele

Zadavatel

- pokud **zadavatel** zahájil, ačkoliv k tomu nebyl povinen, musí ve vztahu k zadávané veřejné zakázce dodržet zákon
- nově **jakákoliv osoba**, která zahájila zadávací řízení, aniž měla povinnost provést zadávací řízení

Zadání VZ (§ 2)

- uzavření úplatné smlouvy
- mezi zadavatelem a dodavatelem
- povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce
- zadáním není
 - pracovněprávní nebo jiný obdobný vztah
 - smlouvy upravující spolupráci zadavatelů

Veřejná zakázka (§ 2)

Veřejná zakázka	Koncese
na dodávky	
na služby	na služby
na stavební práce	na stavební práce

Koncese - definice

- úplatnost smlouvy
- odlišná forma protiplnění
- přenos provozního rizika

Koncese – odlišná forma protiplnění

- úplatnost smlouvy
- odlišná forma protiplnění = právo braní užitků, jež vyplývají u provozování stavby nebo z poskytování služeb, případně spolu s platbou
- přímé platby od koncových uživatelů nelze považovat za pojmový znak koncesí (rozhodnutí Gotha C – 206/08)

Koncese – přenos provozního rizika

- riziko na straně poptávky či nabídky
- dodavateli není zaručena návratnost vynaložených investic nebo nákladů při provozování stavby či poskytování služeb

Zásady (§ 6)

- obecně:
 - transparentnost
 - **přiměřenost**
- ve vztahu k dodavatelům:
 - rovné zacházení
 - zákaz diskriminace

Koncese § 174 - 186

- zrušení koncesního zákona
- samostatná část ZZVZ - zvláštní instituty část osmá
- sjednocení právní úpravy veřejných zakázek a koncesí
- aplikace části první, druhé, sedmé, desáté až třinácté ZZVZ
- sektorové koncese při výkonu relevantní činnosti

Koncese – zásadní změny

zrušení institutu koncesní smlouvy

- definice koncese na stavební práce a služby
- koncese jako zvláštní druh veřejné zakázky

koncesní řízení jako zvláštní druh zadávacího řízení

- možnost využít i zadávací řízení pro VZ

zrušení institutu významných koncesních smluv a koncesního projektu

specifika při hodnocení nabídek

limitace délky smluv na 5 let

možnost aplikace vertikální a horizontální spolupráce, změny smluv

Koncese nadlimitní a podlimitní

- nově rozlišení koncesí nadlimitních ve smyslu nařízení vlády a koncesí malého rozsahu
- povinnost realizovat zadávací či koncesní řízení od 20 mil. Kč
- nadlimitní koncese – povinnost uveřejnit i v TED

Koncesní řízení

- zvláštní druh zadávacího řízení
- možnost použít i jedno ze zadávacích řízení
- specifika
 - jednací řízení bez uveřejnění
 - lhůty
 - technické podmínky
 - hodnocení nabídek
 - zrušení koncesního řízení
 - rozpočtový dozor

Koncesní řízení

- zahájení KŘ odesláním oznámení k uveřejnění dle § 212
- výzva neomezenému počtu dodavatelů k podání žádosti o účast, předběžných nabídek či nabídek
- JŘBÚ odesláním výzvy či zahájením jednání, použití § 63 odst., 1, 2, 3
- bližší podmínky pro průběh KŘ stanoví zadavatel
- obdobné použití některých institutů pro veřejné zakázky
 - zadávací dokumentace
 - základní způsobilost vždy
 - ostatní kritéria kvalifikace obdobně nebo lze stanovit i kritéria jiná

Koncesní řízení

Lhůty

min. 25 dnů od zahájení

k podání nabídek, předběžných nabídek či žádostí o účast, pokud jsou vyžádány již v oznámení o zahájení

min. 22 dnů od odeslání výzvy

k podání předběžných nabídek, pokud zadavatel vyzývá později než v oznámení o zahájení

Koncesní řízení

Hodnocení nabídek

- ekonomická výhodnost
- možnost použít i jiná kritéria kvality – musí být stanovena objektivně ve vztahu k dodavateli (zkušenosti a reference)
- možnost přijmout nabídku s výjimečným inovativním řešením

Koncesní řízení

výběr a ukončení KŘ - použití § 122 – 127

zrušení KŘ

- zvláštní důvod pro zrušení KŘ
- hodnota koncese překračuje finanční limit stanovený nařízením vlády a
- zároveň přesahuje 20% předpokládané hodnoty koncese
- neuveřejnění oznámení o zahájení KŘ v TED

oznámení o výsledku KŘ - do 48 dnů od uzavření smlouvy

Rozpočtový dozor MF

MF - vykonává dozor nad rozpočty obcí a krajů

- povinnost vyžádat si stanovisko MF k uzavření či změně smlouvy
- absence sankce neplatnosti
- náležitosti stanoveny vyhláškou
- platí fikce 2 měsíce od doručení žádosti o stanovisko

Doba trvání koncese

- možnost uzavření smlouvy pouze na dobu určitou
- pokud doba přesáhne 5 let - povinnost odůvodnění v zadávací dokumentaci
- zohlednění návratnosti investic
- důvod
 - ochrana před uzavíráním smluv na nepřiměřeně dlouhou dobu
 - nemožnost předvídat vývoj dlouhodobých smluvních vztahů

Sektorové koncese

- aplikace části sedmé - § 151 až § 157
- aplikace části osmé
- oblast vodohospodářská, teplárenství

Uzavřené koncesní smlouvy

- v rejstříku koncesních smluv uveřejněno:
 - 210 koncesních smluv
 - z toho 167 v oblasti vodohospodářských projektů
- rejstřík koncesních smluv nahrazen uveřejňováním ve Věstníku veřejných zakázek

Výjimky pro koncese

- zvláštní výjimky v části osmé ZZVZ
- aplikace obecných výjimek v části první ZZVZ

Spolupráce mezi veřejnými zadavateli

Vertikální spolupráce

splnění kritéria kontroly + kritéria výkonu činnosti

Horizontální spolupráce

skutečná spolupráce za účelem plnění společného úkolu,
veřejný zájem, činnost na trhu méně než 20 %

Změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku (§ 222)

nepodstatná změna závazku ze smlouvy –
proveditelná bez zahájení nového zadávacího řízení

×

podstatná změna závazku ze smlouvy – musí být
zadána v novém zadávacím řízení

Vyhrazená změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku (§ 222 odst. 2)

- změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku, která spočívá v uplatnění vyhrazených změn závazku sjednaných podle § 100 odst. 1
- změna, pokud (i) jsou podmínky pro její uplatnění a obsah jednoznačně vymezeny a (ii) změna nezmění celkovou povahu veřejné zakázky

Podstatná změna závazku podle § 222 odst. 3

- podstatná změna ve smyslu § 82 odst. 7 ZVZ i nadále
- podstatnou změnou závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku je taková změna smluvních podmínek, která by
 - umožnila účast jiných dodavatelů nebo by mohla ovlivnit výběr dodavatele v původním zadávacím řízení, pokud by zadávací podmínky původního zadávacího řízení odpovídaly této změně,
 - měnila ekonomickou rovnováhu závazku ze smlouvy ve prospěch vybraného dodavatele, nebo
 - vedla k významnému rozšíření rozsahu plnění veřejné zakázky

Změna závazku „*de minimis*“ (§ 222 odst. 4)

- změna, která nemění celkovou povahu veřejné zakázky a jejíž hodnota je nižší než 10 % původní hodnoty závazku,
 - ! 15 % u koncesí na stavební práce neplatí
- pokud bude provedeno více změn, je rozhodný součet hodnot všech těchto změn; není rozhodný důvod pro tuto změnu

Změny závazku podle § 222 odst. 5

za podstatnou změnu se nepovažuje taková změna, která

- není možná z ekonomických nebo technických důvodů
... ,
- by způsobila zadavateli značné obtíže nebo výrazné zvýšení nákladů a
- hodnota změny nepřekročí 50 % původní hodnoty závazku

Změny závazku podle § 222 odst. 6

za podstatnou změnu se nepovažuje taková změna,

- jejíž potřeba vznikla v důsledku okolností, které zadavatel jednající s náležitou péčí nemohl předvídat,
- nemění celkovou povahu veřejné zakázky a
- hodnota změny nepřekročí 50 % původní hodnoty závazku

Hodnota změny (§ 222 odst. 9)

pro účely výpočtu hodnoty změny nebo cenového nárůstu se původní hodnotou závazku rozumí cena sjednaná ve smlouvě na veřejnou zakázku upravená v souladu s ustanoveními o změně ceny, obsahuje-li smlouva na veřejnou zakázku taková ustanovení

Celkový cenový nárůst (§ 222 odst. 9)

celkový cenový nárůst související se změnami podle odstavců 5 a 6 při odečtení stavebních prací, služeb nebo dodávek, které nebyly s ohledem na tyto změny realizovány, nepřesáhne 30 % původní hodnoty závazku

Změny závazku podle § 222 odst. 7

- jejímž předmětem je provedení stavebních prací, se nepovažuje záměna jedné nebo více položek soupisu stavebních prací jednou nebo více položkami, za předpokladu, že
 - nové položky soupisu stavebních prací představují srovnatelný druh materiálu nebo prací ve vztahu k nahrazovaným položkám,
 - cena materiálu nebo prací podle nových položek soupisu stavebních prací je ve vztahu k nahrazovaným položkám stejná nebo nižší,
 - materiál nebo práce podle nových položek soupisu stavebních prací jsou ve vztahu k nahrazovaným položkám kvalitativně stejné nebo vyšší a
- zadavatel vyhotoví o každé jednotlivé záměně přehled obsahující nové položky soupisu stavebních prací s vymezením položek v původním soupisu stavebních prací, které jsou takto nahrazovány, spolu s podrobným a srozumitelným odůvodněním srovnatelnosti materiálu nebo prací a stejné nebo vyšší kvality

Změny závazku podle § 222 odst. 10

- nahrazení dodavatele je podstatnou změnou závazku
- změna v osobě dodavatele je možná
 - vyhrazená změna (§ 100 odst. 2)
 - právní nástupnictví v souvislosti s přeměnou původního dodavatele, jeho smrtí nebo převodem jeho závodu, popřípadě části závodu, a nový dodavatel splňuje kritéria kvalifikace stanovená v zadávací dokumentaci původního zadávacího řízení

Změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku

změna není nároková ze strany dodavatele, zadavatel musí se všemi změnami souhlasit, přičemž jako řádný hospodář nesmí připustit změny neúčelné či neefektivní

Ukončení závazku (§ 223)

zadavatel může závazek ze smlouvy na veřejnou zakázku

- vypovědět
- odstoupit od ní

v případě, že v jejím plnění nelze pokračovat, aniž by byla porušena pravidla pro změny závazku ze smlouvy

Ukončení závazku (§ 223)

rovněž v případě, že smlouva neměla být uzavřena, neboť

- vybraný dodavatel měl být vyloučen z účasti v zadávacím řízení,
- vybraný dodavatel před zadáním veřejné zakázky předložil údaje, dokumenty, vzorky nebo modely, které neodpovídají skutečnosti a měly nebo mohly mít vliv na výběr dodavatele, nebo
- výběr dodavatele souvisí se závažným porušením povinnosti členského státu ve smyslu čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie, o kterém rozhodl Soudní dvůr Evropské unie

Přechodná ustanovení (§ 273 – 278)

- zadávací řízení
 - zadávací řízení před účinností NZVZ – podle ZVZ
 - zakázky na základě rámcové smlouvy – podle ZVZ, přestože zahájeny v době účinnosti NZVZ
- správní řízení
 - obdobně jako zadávací řízení
- blacklist
 - nevztahuje se na řízení podle NZVZ (i VZMR)

Prováděcí předpisy

- 168/2016: vyhláška o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitosti profilu zadavatele
- 169/2016: vyhláška o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek, služeb s výkazem výměr
- 170/2016: vyhláška o stanovení paušální částky nákladů řízení o přezkoumání úkonů zadavatele při zadávání veřejných zakázek
- 172/2016: nařízení o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek

Prováděcí předpisy

- 173/2016: nařízení o stanovení závazných zadávacích podmínek pro veřejné zakázky na pořízení silničních vozidel
- 248/2016: vyhláška o náležitostech obsahu žádosti o předchozí stanovisko k uzavření smlouvy a ke změně závazku ze smlouvy podle zákona o zadávání veřejných zakázek
- 260/2016: vyhláška o stanovení podrobnějších podmínek týkajících se elektronických nástrojů, elektronických úkonů při zadávání veřejných zakázek a certifikátu shody

A large, light blue, stylized graphic of a hand holding a leaf, with several white stars scattered around it, set against a white background with a dark blue header bar at the top.

DĚKUJEME VÁM ZA POZORNOST

hana.romanova@mmr.cz

lenka.matochova@mmr.cz